

Ang Unang Sulat ni Pablo sa Mga Taga-Corinto

¹ Gikan kang Pablo nga pinili sa Dios nga mahimong apostol ni Cristo Jesus. Ako ug si Sostenes nga atong igsoon diha kang Cristo.

² Nangumusta kaninyong mga tumutuo diha sa Corinto. Gitawag kamo sa Dios aron mahimong iya tungod sa inyong pagkahiusa kang Cristo Jesus. Gipili niya kamo nga mahimong iyang mga anak uban sa tanan nga nag-ila kang Jesu-Cristo nga atong Ginoo sa bisan asang lugar. Siya Ginoo natong tanan.

³ Hinaut nga madawat ninyo ang grasya ug kalinaw gikan sa Dios nga atong Amahan ug kang Ginoong Jesu-Cristo.

Mga Pagpasalamat

⁴ Nagpasalamat ako kanunay sa Dios tungod sa mga panalangin nga iyang gihatag kaninyo nga anaa kang Cristo Jesus.

⁵ Kay sa inyong pagkahiusa kang Cristo, gipanalanginan kamo sa Dios sa tanan, sa kahibalo ug sa pagpanulti.

⁶ Tungod niini napamatud-an ninyo mismo ang among mga gipanudlo mahitungod kang Cristo.

⁷ Busa wala gayod kamo makulangi sa mga espirituhanong mga gasa nga gihatag sa Dios samtang naghulat kamo sa pagbalik sa atong Ginoong Jesu-Cristo.

⁸ Si Cristo mao ang maglig-on sa inyong pagtuo hangtod sa kataposan, aron nga sa pag-abot sa adlaw nga ang Ginoong Jesu-Cristo maghukom, wala siyay ikasaway kaninyo.

⁹ Kasaligan ang Dios nga nagtawag kaninyo sa pagpakighiusa sa iyang Anak nga si Jesu-Cristo nga atong Ginoo.

Pagkabahin-bahin Sulod sa Simbahan

¹⁰ Mga igsoon diha kang Cristo, naghangyo ako kaninyo sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga maghiusa kamong tanan ug likayi ninyo ang pagkabahin-bahin. Paghiusa kamo sa samang huna-huna ug sa inyong katuyoan.

¹¹ Nahisgotan ko kini tungod kay adunay nag-sugilon kanako gikan sa pamilya ni Cloe nga adunay panag-away diha kaninyo.

¹² Ang buot nako ipasabot mao kini: ang uban kaninyo nag-ingon, “Kang Pablo ako,” ug adunay nag-ingon, “Kang Apolos ako.” Aduna pa gayoy nag-ingon, “Kang Pedro* ako,” ug ang uban nag-ingon, “Kang Cristo ako.”

¹³ Ngano, nabahin-bahin ba diay si Cristo? Si Pablo wala magpalansang sa krus alang kaninyo. Wala usab kamo mabautismohi sa ngalan ni Pablo.

¹⁴ Nagpasalamat ako sa Dios nga wala akoy gibautismohan kaninyo gawas lang kang Crispo ug kang Gayo.

¹⁵ Busa walay makaingon nga gibautismohan kamo sa akong ngalan.

* **1:12** *Pedro: sa Griyego, Cephas.*

16 (Gibautismohan ko usab diay si Estefanas ug ang iyang pamilya. Apan gawas kanila wala na akoy mahinumdoman pang uban.)

17 Kay wala ako sugoa ni Cristo aron sa pagbautismo kondili sa pagtudlo sa Maayong Balita. Ug ang akong pagtudlo dili pinaagi sa mga maanindot ug maalamon nga pagpanulti, kay basin madala ko ang mga tawo ngadto kang Cristo pinaagi sa akong abilidad ug mawad-an na lang ug gahom ang kamatayon ni Cristo sa krus.

Si Cristo mao ang Gahom ug Kaalam sa Dios

18 Alang sa mga tawong nangawala,[†] ang pagtulon-an mahitungod sa kamatayon ni Cristo sa krus binuang lang, apan kanatong nangaluwas, kini gahom sa Dios.

19 Kay ang Kasulatan nag-ingon:
“Gub-on nako ang kaalam sa mga tawo nga maalamon,
ug ipakita ko nga walay pulos ang pagsabot sa mga adunay kinaadman.”[‡]

20 Unsa may kapuslanan sa mga maalamon, sa mga magtutudlo sa Kasugoan, ug sa mga maayong makiglantugi niini nga panahon? Kay gipakita man sa Dios nga binuang lang ang kalibotanan nga kaalam.

21 Kay ang Dios sa iyang kaalam wala magtugot nga maila siya sa mga tawo pinaagi sa kalibotanan nga kaalam; kondili pagbuot sa Dios nga luwason ang mga tawo pinaagi sa ilang pagtuo sa giwali nga Maayong Balita, nga sumala sa mga wala motuo, binuang lang kini.

[†] 1:18 nangawala: o kaha, nagpaingon sa kalaglagan. [‡] 1:19 Isa. 29:14

²² Ang mga Judio dili motuo kon walay milagro nga ilang makita, ug ang mga Griego, ilang timbang-timbangan kon ang gitudlo kanila motukma ba sa ilang giingon nga kaalam.

²³ Apan kami, ang among giwali mao ang Cristo nga gilansang sa krus. Kini dili madawat sa mga Judio ug binuang lang alang sa mga dili Judio.

²⁴ Apan sa mga tawo nga gitawag sa Dios, Judio man o dili, si Cristo mao ang gahom ug ang kaalam sa Dios.

²⁵ Kay ang gihuna-huna nila nga binuang nga gihimo sa Dios mas labaw pa kaysa kaalam sa tawo, ug ang gihuna-huna nila nga kaluyahon nga gihimo sa Dios mas kusog pa kaysa kusog sa tawo.

²⁶ Mga igsoon kang Cristo, hinumdomi ninyo kon unsa ang inyong kahimtang sa wala pa kamo mahimong tinawag sa Dios, pipila lang gayod kaninyo ang giila nga maalamon o kaha adunay katakos, ug pipila lang usab ang naggikan sa inila nga mga pamilya.

²⁷ Apan ang gipili sa Dios mao kadtong giisip sa katawhan nga dili maalamon aron pakaulawan ang mga maalamon, ug gipili usab niya ang mga tawo nga wala gayoy gahom aron pakaulawan ang mga tawong gamhanan.

²⁸ Gipili sa Dios ang mga kabos ug talamayon, nga giisip sa katawhan nga walay kapuslanan, aron ipakita niya nga dili mahinungdanon ang giisip sa katawhan nga mahinungdanon.

²⁹ Busa walay makapasigarbo atubangan sa Dios.

³⁰ Sa pagbuot sa Dios anaa kita kang Cristo Jesus.

Si Cristo mao ang kaalam sa Dios[§] alang kanato. Pinaagi kaniya gipakamatarong kita sa Dios, iya na kita, ug gitubos na niya kita gikan sa atong mga sala.

³¹ Busa, sama sa giingon sa Kasulatan, “Ang buot magpasigarbo, kinahanglan ipasigarbo lamang niya ang gibuhay sa Ginoo.”*

2

¹ Mga igsoon ko kang Cristo, sa pag-anha ko diha kaninyo aron sa pagwali sa mga tinago nga kamatuoran sa Dios, wala ako maggamit ug laglom nga mga pulong o kaha lawom nga kaalam.

² Kay gituyo ko nga wala na akoy lain pa nga iwali kaninyo kondili si Jesu-Cristo lang ug ang iyang pagpalansang sa krus.

³ Mianha ako kaninyo nga adunay kaluyahon ug nagkurog pa gani ako sa kahadlok.

⁴ Sa pagwali ko kaninyo wala ako maggamit ug binulak-bulakan nga mga pulong aron lang madani kamo, kondili ang Espiritu ang nagpamatuod sa akong gipanulti pinaagi sa iyang gahom,

⁵ aron nga ang inyong pagtuo dili mabasi sa kaalam sa tawo kondili sa gahom sa Dios.

Gipadayag sa Dios ang iyang Kaalam pinaagi sa Espiritu

⁶ Hinuon, nagtudlo kami ug kaalam ngadto sa mga lig-on ug pagtuo sa Dios, apan kini nga

§ **1:30** Si Cristo mao ang kaalam sa Dios: alang sa uban ang gibuhay ni Cristo sa krus binuang, apan alang kang Pablo kini kaalam sa Dios. * **1:31** Jer. 9:24

kaalam dili iya sa tawo ni sa mga nagdumala niining kalibotana nga gitakdang mahanaw.

⁷ Kining kaalam nga akong giingon mao ang tinago nga kaalam sa Dios nga wala ipadayag ngadto sa mga tawo kaniadto. Sa dihang wala pa mamugna sa Dios ang kalibotan giplano na niya kini aron mapasidunggan niya kita.

⁸ Ang mga nagdumala dinhi sa kalibotan wala makasabot sa plano sa Dios. Kay kon nasabtan pa nila, wala na unta nila ilansang sa krus ang Ginoo nga makagagahom.

⁹ Apan sumala sa giingon sa Kasulatan:

“Wala pa gayoy nakita, nadungog,
o kaha nahuna-huna ang tawo
nga angay ikatandi ngadto

sa mga giandam sa Dios alang sa mga
nahigugma kaniya.”*

¹⁰ Kini nga plano sa Dios gipahibalo na kanato pinaagi sa iyang Espiritu.

Kay ang tanan nasayran sa Espiritu, bisan pa ang mga lawom nga huna-huna sa Dios.

¹¹ Ingon kanatong mga tawo, walay nasayod sa gihuna-huna sa usa ka tawo gawas lang sa iyang kaugalingon nga espiritu. Mao usab sa Dios, walay nasayod sa iyang huna-huna gawas lang sa Espiritu sa Dios.

¹² Ug kita nga mga tumutuo gihatagan niini nga Espiritu nga dili gikan sa kalibotan kondili gikan sa Dios aron masabtan nato ang kamatuoran mahitungod sa mga panalangin nga gihatag sa Dios kanato.

* **2:9** Isa. 64:4

¹³ Busa ang mga pulong nga among gisulti gikan sa Espiritu ug dili gikan sa kaalam sa tawo. Gi-pasabot namo ang mga pagtulon-an nga gikan sa Espiritu ngadto sa mga tawo nga nakaangkon sa Espiritu.

¹⁴ Apan ang tawo nga wala kaniya ang Espiritu dili modawat sa mga pagtulon-an nga gikan sa Espiritu sa Dios, tungod kay alang kaniya binuang lang kini. Ug dili niya kini masabtan tungod kay ang Espiritu lang gayod sa Dios mao ang makatabang kaniya sa pagsabot niini.

¹⁵ Ang tawo nga nakabaton sa Espiritu ang nagsusi niining tanan, apan dili siya ubos sa pagsusi sa ubang tawo.

¹⁶ Ang Kasulatan nag-ingon:
“Kinsa ba ang nasayod sa huna-huna sa Ginoo?
Ug kinsa ba ang makatudlo kaniya?”†
Apan kita, ania kanato ang huna-huna ni Cristo.

3

Ang Simbahan ug ang mga Pangulo niini

¹ Mga igsoon, kaniadto dili ako makatudlo kaninyo ingon nga mga tawo nga gitultolan sa Espiritu kondili ingon nga mga tawo nga nagkinabuhi sa tawhanon nga kinaiya ug bata pa sa pagtuo kang Cristo.

² Mao kana nga simple lang gayod nga mga pagtulon-an ang akong gitudlo kaninyo tungod kay dili pa ninyo masabtan ang laglom nga mga pagtulon-an. Ug bisan gani karon dili pa kamo makasabot.

† **2:16** Isa. 40:13

³ Kay hangtod karon, nagkinabuhi pa kamo sa inyong tawhanon nga kinaiya tungod kay gasinahay kamo ug nanggiaway. Kining inyong gibuhay nagpamatuod lang nga sama pa gihapon kamo sa mga tawo niining kalibotana.

⁴ Kung moingon ang usa, “Kang Pablo ako,” ug kung moingon usab ang usa, “Kang Apolos ako.” Dili ba pareho man lang kamo sa mga tawo niining kalibotana?

⁵ Hinuon si kinsa ba gayod si Apolos? Ug si kinsa ba gayod si Pablo? Kami mga alagad lang sa Ginoo nga iyang gigamit aron motuo kamo. Ang matag-usa kanamo nagtuman lang sa buluhaton nga gisalig sa Ginoo kanamo.

⁶ Ako ang nagtanom, ug si Apolos ang nagbisbis, apan ang Dios mao ang nagpatubo.

⁷ Dili mahinungdanon ang nagtanom ug ang gabisbis. Ang Dios lang gayod ang mahinungdanon kay siya man ang nagpatubo.

⁸ Ang nagtanom ug ang gabisbis pareho nga mga alagad, ug ang matag-usa kanila gantihan sa Dios sumala sa ilang pagpangabudlay.

⁹ Ako ug si Apolos nagtinabangay sa buluhaton alang sa Dios. Sama kamo sa uma nga gipauma kanamo sa Dios. Sama usab kamo sa usa ka balay nga iyang gipatukod.

¹⁰ Ug ako, sama sa usa ka hanas nga nangulo sa mga panday, mao ang nagtukod sa pundasyon sumala sa katakos nga madagayaong gihatag sa Dios kanako. Ang uban nga panday mao ang nagpadayon sa pagtrabaho niini. Apan kinahanglan gayod nga magmatngon ang matag panday nga maayo ang iyang trabaho.

¹¹ Kay dili mahimo nga magbutang ug lain pa nga pundasyon gawas sa gipahimutang na, nga mao si Jesu-Cristo.*

¹² Adunay mga tawo nga nagpatukod ug pundasyon nga migamit ug mga materyales nga bu-lawan, plata, o kaha mga mahalong mga bato.† Ang uban usab migamit ug mga materyales nga kahoy, kugon, ug dagami.‡

¹³ Apan sa adlaw sa paghukom makit-an kon unsa nga matang sa mga materyales ang gigamit sa matag-usa, kay pagasulayan kini pinaagi sa kalayo.

¹⁴ Kon ang gipatukod diha sa pundasyon dili masunog, makadawat ug ganti ang nagpatukod niini.

¹⁵ Apan kon kini masunog, wala gayod siyay madawat nga ganti; igo lang nga maluwas ang iyang kaugalingon. Mahisama siya sa tawo nga nakalingkawas sa iyang nasunog nga balay, apan wala gayod siyay nadala.

¹⁶ Dili ba templo man kamo sa Dios ug ang Espiritu nagpuyo diha kaninyo?

¹⁷ Busa kon gub-on ninyo ang puloy-anan sa Dios, silotan niya kamo tungod kay ang templo sa Dios balaan. Ug kana nga templo walay lain kondili kamo mismo.

¹⁸ Ayaw limbongi ang inyong kaugalingon. Kon aduna kaninyoy naghuna-huna nga maalamon

* **3:11** Ang buot ipasabot, si Jesu-Cristo mao lang gayod ang angay tuohan ug wala nay lain pa. † **3:12** Nagpasabot kini nga saktong ug mapuslanon ang pundasyon sa ilang pagtulon-an. ‡ **3:12** Nagpasabot kini nga huyang ug walay kapuslanan ang pundasyon sa ilang pagtulon-an.

siya basi sa tawhanong kaalam, angay niyang isalikway kana nga kaalam aron mahimo siyang maalamon sa mata sa Dios.

¹⁹ Kay alang sa Dios, ang kaalam niining kalibotan binuang lang. Kay ang Kasulatan nag-ingon, “Dakpon sa Dios ang mga maalamon sa ilang pagkalimbongan.”§

²⁰ Ug adunay nasulat pa gayod sa Kasulatan nga nag-ingon, “Nasayod ang Dios nga ang mga rason sa mga tawo nga maalamon walay pulos.”*

²¹ Busa ayaw na ninyo ipasigarbo ang mga tawo nga inyong ginasunod, tungod kay ang tanan gi-hatag sa Dios alang sa inyong kaayohan.

²² Kay si Pablo, Apolos ug si Pedro inyoha. Bisan kining kalibotan ug ang panghitabo karon ug sa umaabot, apil na ang inyong kinabuhi ug kamatayon, kining tanan alang sa inyong kaayohan.

²³ Ug kamo sab, iya ni Cristo, ug si Cristo iya sa Dios.

4

Ang Kinaiya sa Tinuod nga Apostoles ni Cristo

¹ Busa isipa ninyo kami nga mga alagad ni Cristo nga gisaligan sa Dios sa pagpasabot sa kamatuoran nga iyang gitago kaniadto.

² Ug ang tawo nga gisaligan kinahanglan magpakita nga kasaligan gayod siya.

³ Walay bili kanako kon unsa ang pag-ila ninyo o ni bisan kinsa kanako. Ako gani mismo dili makaingon nga ang akong pag-alagad sa Dios maayo o dili.

§ 3:19 Job 5:13 * 3:20 Sal. 94:11

⁴ Hinuon limpyo ang akong konsensya, apan wala kana magkahulogan nga wala na akoy sala. Ang Ginoo lang gayod ang makaingon kon husto o dili ang akong gibuhat.

⁵ Busa ayaw kamo paghukom sa dili pa moabot ang husto nga panahon. Hulata ninyo ang pag-abot sa Ginoo. Sa iyang pag-abot, ipadayag niya ang mga sekreto ug mga motibo sa kada usa. Ug niana usab nga panahon, madawat sa matag-usa ang pagdayeg gikan sa Dios.

⁶ Mga igsoon, gigamit nako ang akong kaugalingon ug si Apolos isip sumbanan, aron makat-onan ninyo ang giingon nga “Ayaw pasobrahi ang giingon sa Kasulatan.” Busa ayaw ninyo ipasigarbo ang usa sa pag-ingon nga mas maayo siya kaysa usa.

⁷ Nganong naghuna-huna kamo nga mas maayo gayod kamo kaysa uban? Unsa ang anaa kaninyo nga wala maggikan sa Dios? Ug kon naggikan man kana sa Dios, nganong ipasigarbo ninyo nga daw sa inyo gayod?

⁸ Naghuna-huna kamo nga wala nay nakulang kaninyo, mga adunahan na kamo ug naghari na sa gingharian sa Dios bisan kon kami wala pa. Maayo gayod unta kon naghari na kamo aron makahari usab kami uban kaninyo.

⁹ Alang kanako, kaming mga apostoles murag gibutang sa Dios sa labing ubos nga kahintang. Sama kami sa mga hinukman nga patyon ug nahimong talan-awon sa tibuok kalibotan, sa tanang mga tawo ug sa tanang mga anghel.

¹⁰ Tungod kang Cristo, nakaingon ang mga tawo nga buang kami. Apan kamo naghuna-huna nga

mga maalamon kamo tungod kay anaa kamo kang Cristo. Mga luya kami ug lig-on kamo. Ginatahod kamo, apan kami ginatamay lang.

¹¹ Hangtod gani karon giantos namo ang kagutom ug kauhaw, ug kulang kami sa bisti. Gidagmalan kami sa mga tawo, ug wala kamiy kaugalingong balay.

¹² Nagtrabaho kami ug nagpasingot aron lang mabuhi. Giampo namo ang mga tawo nga nagpasipala kanamo nga kaloy-an sila sa Dios. Giantos lang namo ang mga paglutos sa mga tawo.

¹³ Gipakaulawan kami, apan gibalosan namog kalumo. Hangtod karon, sa huna-huna sa mga tawo kami labing ubos ug murag basura lang.

¹⁴ Wala ako magsulat niini sa tuyo nga pakaulawan kamo, kondili gusto ko nga matudloan kamo isip mga hinigugma ko nga mga anak.

¹⁵ Kay bisan liboan ang naggiya kaninyo sa inyong pagkinabuhi diha kang Cristo, usa lang ang inyong amahan sa pagtuo. Ako lang ang nahimong inyong amahan sa pagtuo kang Cristo Jesus pinaagi sa Maayong Balita nga akong giwali kaninyo.

¹⁶ Busa gihangyo ko kamo nga sundon ninyo ang akong gibuhay.

¹⁷ Mao kana ang hinungdan nga gipadala ko diha kaninyo si Timoteo nga akong hinigugma ug kasaligan nga anak sa Ginoo, aron magpahinumdom siya kaninyo sa akong mga pamaagi sa pagkinabuhi isip sumusunod ni Cristo Jesus. Kini nga mga pamaagi, gitudlo usab nako sa mga tumutuo sa bisan asang lugar.

¹⁸ Ang uban kaninyo mapahitas-on na, kay abi nila ug dili na ako moanha diha.

¹⁹ Apan kon itugot sa Ginoo, moanha ako diha sa labing madali. Ug tan-awon ko gayod kon unsa ang mahimo nianang mga tawhana nga hilabihan kamapahitas-on manulti.

²⁰ Kay ang tinuod, kon ang Dios mao ang naghari sa atong kinabuhi, masayran usab kini sa uban pinaagi sa atong mga binuhatan ug dili lang sa atong pagsulti.

²¹ Busa unsa ang inyong pilion? Moanha ba ako diha nga masuk-anon o mahigugmaon ug adunay kalumo?

5

Imoralidad Diha sa Simbahan

¹ Aduna koy nadunggan nga diha kaninyo adunay nakighilawas sa asawa sa iyang amahan. Kini mas ngil-ad pa kaysa gibuhad sa mga wala moila sa Dios, kay wala man gani sila magbuhad sa ingon.

² Ug bisan adunay naghimo niana diha kaninyo nagpasigarbo pa gihapon kamo. Angay unta nga masubo kamo ug papahawaon ninyo sa inyong grupo ang lalaki nga nagbuhad niana.

³⁻⁴ Bisan wala ako nakig-uban diha kaninyo, apan anaa ako uban kaninyo sa espiritu. Ug pinaagi sa gahom nga gihatag kanako sa atong Ginoong Jesus, gihukman ko na ang nagbuhad niana nga sala. Busa sa inyong panagtigom, isipa ninyo nga anaa ako uban kaninyo sa espiritu. Ug sa gahom nga gihatag kanako sa atong Ginoong Jesus,

⁵ itugyan ninyo kanang tawhana ngadto kang Satanas sa paglaglag sa iyang lawas aron maluwas ang iyang espiritu sa adlaw sa paghukom sa Ginoo.

⁶ Dili kamo angay magpasigarbo. Dili ba nasayod man kamo sa panultihon nga nag-ingon, “Kon isagol ang gamay nga patubo diha sa harina ug masahon kini, motubo ang kinatibuk-ang minasa”?

⁷ Busa kuhaa ninyo ang inyong daan nga mga sala nga daw sama sa patubo, aron mahimo na kamong hinlo ug bag-o. Ang tinuod, luwas na kamo gikan niining patubo, kay si Cristo gihalad na alang kanato. Sama siya sa Karnero nga gihalad sa panahon sa Pista sa Paglabay sa Anghel.

⁸ Busa saulogon nato kini nga pista, ug mokaon kita sa pan nga walay naandang patubo, nga ang buot ipasabot talikdan na nato ang atong daang mga sala ug mga daotang binuhatan, ug magkinabuhi kita nga hinlo na sa sala, ug magmatinudanon na gayod sa atong pagsunod sa kamatuoran.

⁹ Sa una kong surat nga gipadala kaninyo, nag-ingon ako nga dili kamo makig-uban sa mga nakighilawas gawas sa kaminyoon.

¹⁰ Ang gipasabot nako dili ang mga tawo nga wala pa makaila sa Dios nga nakighilawas gawas sa kaminyoon o mga hakog ug mga mangingilad, o mga nagsimba sa mga dios-dios. Kay kon sila inyong likayan, kinahanglan nga mohawa kamo niining kalibotana.

¹¹ Ang akong gipasabot mao kadtong mga tawo nga nagpaila nga mga igsoon usab nato sa Ginoo apan nakighilawas gawas sa kaminyoon,

hakog, nagsimba sa mga dios-dios, mapasipalahon, palahubog, ug mangingilad. Dili kamo angay makig-uban kanila bisan sa pagpangaon.

¹²⁻¹³ Hinuon, unsa may atong labot sa paghukom sa mga dili tumutuo? Ang Dios lang ang maghukom kanila. Apan kinahanglan gayod nga timbang-timbangan nato kon maayo ba o daotan ang gibuhay sa atong isigka-tumutuo, kay ang Kasulatan nag-ingon, “Papahawaa ninyo sa inyong grupo ang tawong daotan.”*

6

Sumbong ngadto sa Husgado Batok Isigka Magtutuo

¹ Kon ang usa kaninyo adunay reklamo batok sa iyang isigka-tumutuo, nganong ipaabot pa man niya kini ngadto sa husgado nga wala makaila sa Dios? Nganong dili man niya kini dad-on ngadto sa mga tumutuo aron husayon?

² Dili ba nga sa kaulahiing mga adlaw kitang mga tumutuo mao ang mohukom sa mga tawo nga wala motuo sa Dios? Busa kon kamo ang mohukom sa mga tawo niining kalibotan, nganong dili man kamo makahimo sa paghusay nianang gamay lang nga husayonon?

³ Dili ba nga bisan gani ang mga anghel hukman man nato? Nan mahimo usab ninyo nga husayon ang mga kaso niining kinabuhia.

⁴ Busa kon kamo adunay mga sumbong batok sa usag-usa, nganong dad-on pa man ninyo kana

* **5:12-13** Deut. 13:5; 17:7; 19:19; 21:21; 22:21, 24; 24:7

ngadto sa mga tawo nga wala gani ilha sa mga tumutuo?

⁵ Angay kamong maulaw! Ngano, wala ba gayod diha kaninyoy maalamon nga mahibalong mohusay sa inyong giawayan?

⁶ Managsama kamong mga tumutuo, apan kamo ra usab ang nagkinasuhay, ug didto pa gayod atubangan sa mga dili tumutuo.

⁷ Kanang inyong pagsinumbongay nagpakita lang sa inyong kapildihan. Maayo pa nga pasagdan na lang ninyo ang nagbuhat ug daotan ug nanglimbong kaninyo.

⁸ Apan sa inyong gibuhay, kamo mismo ang nanglimbong ug nagbuhat ug daotan ngadto sa inyong mga igsoon sa pagtuo.

⁹ Dili ba nga ang tawo nga nagbuhat ug daotan dili makapanunod sa gingharian sa Dios? Busa ayaw ninyo limbongi ang inyong kaugalingon! Ang mga makighilawas gawas sa kaminyoon, ang mga nagsimba sa mga dios-dios, ang mga mananapaw, ang mga lalaki nga nagbaligya sa ilang dungog, ang mga lalaki nga makighilawas sa sama nilang lalaki,

¹⁰ ang mga kawatan, ang mga hakog, ang mga palahubog, ang mga mapasipalahon, ug ang mga mangingilad, dili gayod makapanunod sa gingharian sa Dios.

¹¹ Ang uban kaninyo sama niini kaniadto. Apan nahinloan na kamo sa inyong mga sala, gigahin na kamo sa Dios nga mahimong iya, ug gipakamatarong na tungod kang Ginoong Jesu-Cristo ug tungod sa Espiritu sa atong Dios.

Paglikay sa Buhat nga Imoral

¹² Tingali adunay moingon, “Mahimo ko ang pagbuhat sa bisan unsa.” Tinuod kana, apan dili tanan makaayo. Bisan kon tugotan ako sa pagbuhat sa bisan unsa, dili gayod ako magpaulipon sa bisan unsa.

¹³ Tingali adunay moingon nga, “Ang pagkaon gibuhat alang sa tiyan ug ang tiyan gibuhat alang sa pagkaon.” Tinuod kana, apan moabot ang adlaw nga ang tiyan ug ang pagkaon walaon sa Dios. Apan dili tinuod nga ang lawas sa tawo gibuhat alang sa pagpakighilawas gawas sa kaminyoon, kondili gibuhat kini alang sa Ginoo; ug ang Ginoo mao ang nag-atiman niini.

¹⁴ Ug sa kaulahian, kining atong lawas banhawon sa Dios pinaagi sa iyang gahom, sama sa gibuhat niya sa atong Ginoo.

¹⁵ Dili ba nga kitang mga tumutuo kabahin man sa lawas ni Cristo? Mao kana nga ang atong lawas nga kabahin sa lawas ni Cristo dili nato mahimong gamiton sa pagpakighilawas sa babayeng nagbali-gya sa iyang dungog.

¹⁶ Dili ba nga kon ang lalaki makighilawas sa babaye nga sama niana, silang duha mahimong usa na lang ka lawas? Kay ang Kasulatan nagingon, “Silang duha mahimong usa.”*

¹⁷ Apan, kon kita nakighiusa kang Ginoong Jesu-Cristo nausa na kita kaniya sa espiritu.

¹⁸ Busa likayi ninyo ang pagpakighilawas gawas sa kaminyoon. Ang ubang mga sala nga gibuhat sa tawo walay kalabotan sa lawas, apan ang tawo nga nakighilawas gawas sa kaminyoon nakasala batok sa iyang kaugalingong lawas.

* 6:16 Gen. 2:24

¹⁹ Dili ba ang Espiritu Santo nga gihatag sa Dios nagpuyo sa atong lawas isip iyang templo? Busa kining atong lawas dili ato kondili iya sa Dios.

²⁰ Kay mahal ang iyang pagpalit kanato. Busa gamita ninyo ang inyong lawas sa pamaagi nga madayeg ang Dios.

7

Ang Tambag bahin sa Pagminyoay

¹ Karon, ania ang akong tubag mahitungod sa mga pangutana nga inyong gisulat kanako. Maayo unta alang sa usa ka tawo nga dili maminyo.

² Apan tungod kay daghan ang matintal nga makighilawas gawas sa kaminyoon, pagminyo na lang kamo aron malikayan ninyo kini.

³ Ang bana kinahanglan mohimo sa iyang katungdanan ngadto sa iyang asawa, ug ang asawa kinahanglan usab mohimo sa iyang katungdanan ngadto sa iyang bana.

⁴ Kay ang lawas sa asawa iya na sa bana, ug ang lawas sa bana iya na usab sa asawa.

⁵ Busa ayaw ninyo pagdid-i ang inyong asawa o bana kon gusto niyang buhaton ang naandan nga gibuhat sa managtiayon, gawas lang kon magsabot kamo nga dili lang una kamo magbuhat sa ingon, tungod kay gusto ninyo nga gamiton ang inyong panahon alang sa pag-ampo. Apan pagkahuman sa inyong kasabotan, ibalik ninyo ang inyong naandan nga gibuhat ingon nga managtiayon, kay basin kon sa kaulahian dili na kamo

makapugong sa inyong pagbati, ug tintalon kamo ni Satanas.

⁶ Wala ako magsugo kaninyo nga magminyo kondili gitugotan ko kamo kon gusto ninyo.

⁷ Gusto ko unta nga ang tanan mahisama kanako nga walay asawa. Apan dili kita managsama tungod kay lain-lain ang gasa nga gihatag kanato sa Dios.

⁸ Kamo nga mga wala pay asawa o bana apil ang mga biyuda, mas maayo pa kon magpa-dayon kamo sa pagkinabuhi nga mag-inusara sama kanako.

⁹ Apan kon dili kamo makapugong sa inyong pagbati, pagminyo na lang kamo. Kay mas maayo pa kana kaysa mag-antos kamo sa inyong pagbati nga daw dili mapugngan.

¹⁰⁻¹¹ Sa mga magtiayon mao kini ang akong sugo nga naggikan gayod sa Ginoo: dili maayo sa asawa nga makigbulag sa iyang bana, ug dili usab maayo sa bana nga makigbulag sa iyang asawa. Apan kon adunay asawa nga mobulag sa iyang bana, kinahanglan magpabilin siya nga walay laing bana, o kaha makig-uli na lang siya sa iyang bana.

¹² Ang akong sugyot ngadto sa uban mao kini (ako lang kini, kay walay gisulti ang Ginoo mahitungod niini): kon ang tumutuo adunay asawa nga dili tumutuo apan miuyon nga mopuyo gihapon uban kaniya, dili niya kini angayng bulagan.

¹³ Ug kon ang tumutuo adunay bana nga dili tumutuo apan miuyon gihapon nga mopuyo uban kaniya, dili usab niya kini angayng bulagan.

¹⁴ Kay ang dili tumutuo nga bana gidawat na sa Dios tungod sa tumutuo nga asawa ug ang dili tumutuo nga asawa gidawat na usab sa Dios tungod sa tumutuo nga bana. Kay kon dili ingon niini, hangtod ang ilang mga anak dili usab dawaton sa Dios. Apan ang tinuod, gidawat na sila sa Dios.

¹⁵ Apan kon gusto sa asawa o kaha sa bana nga dili tumutuo nga makigbulag, tugoti siya. Gawas-non siya nga makigbulag kaniya, kay gitawag kita sa Dios sa pagkinabuhi nga malinawon.

¹⁶ Kay bisan kon pugngan mo ang imong asawa o bana nga dili mobulag kanimo, masiguro mo ba nga maluwas mo siya?

Magkinabuhi Kamo Sumala sa Pagtawag sa Dios Kaninyo

¹⁷ Ang matag-usa kinahanglan nga magkinabuhi sumala sa kahimtang nga gihatag sa Ginoo kaniya, ug sa kahimtang sa dihang gitawag siya sa Dios. Mao kini ang pagtulon-an nga akong gitudlo sa mga tumutuo sa bisan asang lugar.

¹⁸ Pananglitan kon adunay lalaki nga natuli nang daan sa dihang gitawag siya sa Dios, dili na angay nga paninguhaon niya nga ilisan kini. Ug niadtong wala matuli sa dihang gitawag siya sa Dios, dili na kinahanglan nga magpatuli pa.

¹⁹ Kay dili mahinungdanon kon ang tawo natuli o wala. Ang mahinungdanon mao ang pagtuman sa mga kasugoan sa Dios.

²⁰ Busa magpadayon ang matag-usa diha sa iyang kahimtang sa dihang gitawag siya sa Dios.

²¹ Kon ikaw usa ka ulipon sa dihang gitawag ka sa Dios, ayaw kana igsapayan. Apan kon

adunay kahigayonan nga makalingkawas ka sa pagkaulipon, pahimusli kana.

²² Kay ang tawo nga ulipon sa dihang gitawag siya diha sa Ginoo, nahimo na siya karong gawas-non sa mata sa Ginoo. Ug ang tawo nga dili ulipon sa dihang gitawag siya, ulipon na ni Cristo.

²³ Mahal ang pagpalit sa Dios kanato, busa kon dili kita ulipon sa dihang gitawag kita sa Ginoo dili kita angay nga magpaulipon sa mga tawo.

²⁴ Busa mga igsoon ko kang Cristo, angay nga ang matag-usa kaninyo magpadayon sa pagpakighiusa sa Dios sa samang kahimtang sa dihang gitawag kamo.

Ang Tambag ngadto sa mga Dili Minyo ug sa mga Balo

²⁵ Bahin sa mga dili minyo wala akoy sugo gikan sa Ginoo. Apan ania ang akong tambag ingon nga tawong kasaligan tungod sa kaluoy sa Dios.

²⁶ Tungod sa mga kalisdanan niining panahona, mas maayo pa kon magpabilin na lang kita sa atong kahimtang.

²⁷ Busa kon aduna kanay asawa, ayaw siya bulagi. Ug kon wala ka pay asawa, ayaw na lang pangasawa.

²⁸ Apan kon mangasawa ka man gayod, dili kana sala. Ug kon ang dalaga mamana dili usab kana sala. Nag-ingon ako nga dili na lang unta kamo magminyo tungod kay gusto ko nga malikay kamo sa mga kalisdanan sa kinabuhing minyo.

²⁹ Ang buot kong ipasabot mga igsoon mao nga, hamubo na lang ang panahon nga nahibilin. Busa

kadtong adunay asawa angay nang magkinabuhi nga murag walay asawa.

³⁰ Ang mga nagsubo angay nang magkinabuhi nga murag walay kasubo, ug ang mga nalipay angay nang magkinabuhi nga murag walay kalipay. Ang mga namalit dili angayng magsalig nga magpabilin kanila ang ilang mga gipamalit.

³¹ Ug ang mga naggamit sa mga kabtangan dinhi sa kalibotan dili angayng mawili niana, tungod kay ang mga butang dinhi sa kalibotan dili molungtad.*

³² Gusto ko unta nga malikay kamo sa mga kabalaka niining kalibotana. Ang walay asawa walay laing gikabalak-an kondili ang buluhaton sa Ginoo ug kon sa unsang pamaagi siya makahatag ug kalipay kaniya.

³³ Apan ang lalaki nga adunay asawa nabalaka sa mga butang dinhi sa kalibotan kon unsaon niya paghatag ug kalipay sa iyang asawa.

³⁴ Mao kana nga mabahin kanunay ang iyang huna-huna. Ug mao usab ang mga babaye. Ang babaye nga walay bana walay lain nga gikabalak-an kondili ang pag-alagad sa Ginoo, ug gusto niya nga ihalad ang iyang tibuok nga kinabuhi ngadto sa Ginoo. Apan ang babaye nga adunay bana nabalaka sa mga butang dinhi sa kalibotan kon unsaon niya paghatag ug kalipay sa iyang bana.

³⁵ Gisulti ko kini alang sa inyong kaayohan. Wala ko kamo pugngi nga magminyo kondili

* **7:31** Ang buot ipasabot, ang kaminyoon, ang kalipay o kagulan ug ang bahandi kinahanglan dili himuong babag sa pagpangalagad sa Dios.

gusto lang nako nga hapsay ug walay babag ang inyong pag-alagad sa Ginoo.

³⁶ Karon, mahitungod sa mga managtrato: kon sa huna-huna sa lalaki nagbuhat siya sa dili angay ngadto sa iyang trato, ug dili na siya makapugong sa iyang pagbati, ug sa iyang huna-huna angay na nga magminyo sila, maayo pa nga magpakasal na lang sila. Dili kana sala.

³⁷ Apan kon desidido ang usa ka lalaki nga dili magminyo sa iyang trato, ug alang kaniya wala kinahanglana ang pagminyo kay mapugngan ra niya ang iyang kaugalingon, maayo ang iyang gibuhay.

³⁸ Busa maayo ang gibuhay sa nakigminyo sa iyang trato; apan mas maayo pa gayod ang dili magminyo.

³⁹ Ang babaye nahigot ngadto sa iyang bana samtang buhi pa ang iyang bana. Kon patay na ang iyang bana mahimo na siyang magminyo pag-usab. Apan kinahanglan nagtuo sa Ginoo ang iyang pilion.

⁴⁰ Apan kon akoy pabut-on, mas magmalipayon siya kon dili na siya magminyo pag-usab. Kini huna-huna ko lang, apan nagtuo ako nga ang Espiritu sa Dios nga ania kanako mao ang nagtudlo niini kanako.

8

Ang Pagkaon nga Gihalad ngadto sa mga Dios-dios

¹ Karon, mahitungod sa inyong pangutana sa mga pagkaon nga gihalad ngadto sa mga dios-dios: Makaingon kita nga kitang tanan aduna

nay sakto nga kahibalo mahitungod niini. Apan kung kini nga kahibalo mahimong hinungdan nga ang tawo magpagarbo, ang gugma mao usab ang nagpalig-on sa iglesia.

² Ang tawo nga naghuna-huna nga maalamon na siya nagpaila lang nga kulang pa gayod ang iyang kahibalo.

³ Apan ang tawo nga naghigugma sa Dios mao ang giila sa Dios nga iyaha.

⁴ Busa kon mahitungod sa mga pagkaon nga gihalad ngadto sa mga dios-dios, nasayod kita nga walay tinuod nga dios-dios diri sa kalibotan, kay adunay usa lang gayod ka Dios.

⁵ Bisan pag nag-ingon ang uban nga adunay mga dios sa langit ug sa yuta, ug bisan pag daghan ang gitawag nga “mga dios” ug “mga ginoo,”

⁶ apan alang kanato adunay usa lang ka Dios, ang atong Amahan nga nagbuhat sa tanang mga butang, ug nagkinabuhi kita alang kaniya. Ug adunay usa lang gayod ka Ginoo, si Jesu-Cristo. Pinaagi kaniya, nahimo ang tanang butang ug pinaagi usab kaniya kita adunay kinabuhi.

⁷ Apan adunay mga tumutuo nga wala masayod niini nga kamatuoran. Ug tungod kay kaniadto nagsimba sila sa mga dios-dios, mao kana nga hangtod karon kon mokaon sila sa pagkaon nga gihalad ngadto sa mga dios-dios, sa ilang hunahuna sama ra nga nakig-uban gihapon sila sa pagsimba sa mga dios-dios. Busa nakasala sila sa ilang konsensya, tungod kay kulang pa ang ilang nahibaloan, kay alang kanila sala ang ilang gibuhat.

⁸ Hinuon, ang pagkaon walay kalabotan sa atong relasyon sa Dios. Kon mokaon man kita sa mga hinalad o dili, kini dili makapabag-o sa pagtan-aw sa Dios kanato.

⁹ Apan bisan tuod gawasnon kamong mokaon sa bisan unsa, pagmatngon kamo, kay basin kon mao kana ang mahimong hinungdan nga makasala ang mga tawo nga huyang ug pagtuo.

¹⁰ Pananglitan aduna kay kauban nga wala pa makasabot, ug ikaw nga nakasabot na nakita niyang nagkaon didto sa templo sa mga dios-dios, dili ba makaaghat kini kaniya nga mokaon usab sa pagkaon nga gihalad ngadto sa mga dios-dios bisan pa sa iyang pag-ila nga kini sala?

¹¹ Busa tungod sa imong “kahibalo” malaglag ang imong igsoon nga huyang ug pagtuo nga usa usab sa gipakamatyan ni Cristo.

¹² Niini nga pamaagi nakasala ka kang Cristo, tungod kay nakasala ka sa imong igsoon nga huyang ug pagtuo tungod sa imong gibuhay nga nakapaaghat kaniya sa paghimo sa butang nga supak sa iyang konsensya.

¹³ Busa kon ang akong gikaon mahimong hinungdan nga makasala ang akong igsoon, dili na lang ako mokaon ug karne bisan kanus-a, aron dili makasala ang akong igsoon tungod kanako.

9

Ang Katungod ni Pablo isip Apostol

¹ Dili ba gawasnon man ako? Dili ba apostol man ako? Dili ba nga nagpakita man kanako

si Jesus nga atong Ginoo ug kamo nahimo mang mga tumutuo sa Ginoo tungod kanako?

² Bisan kon alang sa uban dili ako usa ka apostol, apostol gayod ako alang kaninyo tungod kay kamo mismo ang magpamatuod, kay pinaagi kanako kamo anaa na sa Ginoo.

³ Mao kini ang akong ikatubag sa mga tawo nga dili motuo nga apostol ako.

⁴ Sa among pagka-apostol, wala ba kamiy katungod sa pagdawat sa pagkaon ug ilimnon gikan sa mga tawo nga nakadawat sa among pagpanudlo?

⁵ Ug wala ba kamiy katungod sa pagpauban sa asawa nga tumutuo sa among mga pagbiyahe sama sa gibuhay sa mga igsoon sa Ginoo, ni Pedro ug sa ubang mga apostoles?

⁶ Unsa ba diay, kami lang ba ni Bernabe ang kinahanglan nga maghago aron adunay pang-inabuhian?

⁷ Aduna bay sundalo nga siya ra mismo ang nagsuhol sa iyang kaugalingong panerbisyo? Aduna bay nagtanom ug ubasan nga dili makapahimulos sa bunga sa iyang gitanom? Ug aduna bay nag-alima ug mga mananap nga walay bahin?

⁸ Kining akong gipanulti dili iya sa tawhanon nga panghuna-huna, kondili mao usab kini ang gitudlo sa Kasugoan.

⁹ Kay nasulat sa Kasugoan ni Moises, “Ayaw busali ang baka nga gagiok.”* Ug dili kita maghuna-huna nga baka lang ang buot ipasabot sa Dios niini.

¹⁰ Kay apil usab kami sa iyang buot ipasabot. Ang mga tawo magdaro ug mangani, tungod kay

* **9:9** Deut. 25:4

nagpaabot sila nga makadawat ug bahin sa abot niini.

¹¹ Nagpugas kami diha kaninyo ug espirituhanong mga binhi; bug-at na ba alang kaninyo kon magpaabot kami nga inyong hatagan sa mga butang nga among gikinahanglan sa matag adlaw?

¹² Kon ang uban nga mga magtutudlo adunay katungod sa pagpaabot niini gikan kaninyo, labaw na gayod kami. Apan bisan kon aduna kamiy katungod sa pagpaabot ug tabang gikan kaninyo, wala namo pahimusli ang maong katungod. Hinuon gipalabi namo nga antoson ang tanan aron dili mababagan ang pagpakaylap sa Maayong Balita mahitungod kang Cristo.[†]

¹³ Dili ba nasayod man kamo nga ang mga nag-alagad diha sa templo diha usab mokuha sa ilang pagakan-on? Ug ang mga nag-alagad diha sa halaran mokuha usab sa ilang bahin sa mga gihalad diha sa halaran.

¹⁴ Sa samang pamaagi, nagsugo ang Ginoo nga ang mga nakadawat sa Maayong Balita angay nga motabang sa paghatag sa mga panginahanglan sa mga magwawali sa Maayong Balita aron sila mabuhi.

¹⁵ Apan wala ko pahimusli ang maong katungod. Ug wala usab ako magsulat karon sa pagpamasin nga hatagan ninyo. Maayo pa nga matay na lang ako kaysa himuon ko kini. Sigurohon ko nga walay bisan kinsa nga makakuha

[†] **9:12** Kay basin kon adunay maghuna-huna nga kami nag-alagad lang tungod sa kuwarta.

niining akong gipasigarbo.‡

¹⁶ Wala ko ipasigarbo ang akong pagwali sa Maayong Balita, kay mao kini ang akong katungdanan. Dili mahimo nga dili ko kini buhaton tungod kay alaot ako kon dili ko iwali ang Maayong Balita.

¹⁷ Kon nagwali ako tungod kay mao kini ang akong gipili nga trabaho, magpaabot unta ako ug suhol. Apan ang tinuod, gituman ko lang ang akong katungdanan nga magwali tungod kay mao kini ang gitugyan kanako sa Dios.

¹⁸ Unsa karon ang balos nga akong mapaabot? Ang giisip ko nga balos mao ang kalipay nga sa akong pagwali sa Maayong Balita wala ako magpasuhol, bisan tuod ug aduna akoy katungod nga magpasuhol sa akong paghago sa pagsangyaw sa Maayong Balita.

¹⁹ Bisan walay nag-ulipon kanako nagpaulipon ako sa tanan aron daghan pa gayod ang akong makabig ngadto kang Cristo.

²⁰ Mao kana nga kon kauban ko ang mga Judio nagkinabuhi ako sama sa Judio, aron makabig ko sila ngadto kang Cristo. Busa bisan dili ako sakop sa kasugoan sa mga Judio, gisunod ko kini aron makabig ko sila sa atong pagtuo.

²¹ Ug mao usab kon kauban ko ang mga dili Judio. Wala ko sunda ang kasugoan nga alang sa mga Judio kondili gisunod ko ang pagkinabuhi sa mga dili Judio aron makabig ko sila ngadto kang Ginoong Jesus. Wala kini magpasabot nga wala

‡ **9:15** *Akong gipasigarbo*: nga ako nagwali sa Maayong Balita nga walay bayad.

ko sunda ang mga sugo sa Dios, kay ang tinuod gisunod ko ang mga sugo ni Cristo.

²² Nakig-angay ako sa mga tumutuong maluya pa ug pagtuo aron mapalig-on ko sila diha sa Ginoo. Nakig-angay ako sa tanan bisan unsa ang ilang kahimtang, aron sa bisan unsa nga pamaagi maluwas ko ang uban kanila.

²³ Gihimo ko kining tanan tungod kay gusto ko nga makaambit sa mga panalangin uban sa mga nakadawat sa Maayong Balita.

²⁴ Sa lumba,§ dili ba daghan man ang moapil apan usa lang kanila ang makadawat ug ganti? Busa ayoha ninyo ang inyong pagdagan aron makadawat kamo ug ganti.

²⁵ Ang matag magdadagan nagbansay gayod ug maayo inubanan ug disiplina sa iyang kaugalingon. Gibuhat niya kini aron makadawat siyag ganti nga lumalabay lamang. Apan ang ganti nga atong gitinguha* dili gayod mawala.

²⁶ Mao kana nga diretso gayod ang akong pagdagan paingon sa dag-anan. Wala ako gasumbag sa hangin.

²⁷ Busa kon adunay dili maayo nga pangan-doyon ang akong lawas, gipaningkamotan ko gayod nga pugngan kini kay basin kon human ko matudloi ang uban, ako pa unya ang dili makadawat ug ganti gikan sa Dios.

§ **9:24** *Sa lumba:* sa atong pagsunod sa Ginoo sama kita sa mga magdadagan. * **9:25** *ganti nga atong gitinguha:* kita nga mga tumutuo naningkamot usab sa atong pagsunod sa Ginoo aron makadawat ug ganti.

10

Ang Pagdili sa Pagsimba sa mga Dios-dios

¹ Mga igsoon, gusto ko nga masayran ninyo ang nahitabo sa among mga katigulangan. Gitultolan sila sa Dios pinaagi sa panganod ug gitabangan niya sila sa ilang pagtabok sa Pulang Dagat.

² Pinaagi sa maong panganod ug dagat sama ra nga nabautismohan silang tanan isip mga sumusunod ni Moises.

³ Silang tanan mikaon sa samang balaang pagkaon nga gikan sa Dios.

⁴ Ug silang tanan miinom sa samang balaang tubig nga iyang gihatag, kay nanginom sila sa tubig nga gikan sa Bato nga gipatubod sa Dios. Kadtong Bato nga nag-uban-uban kanila mao si Cristo mismo.

⁵ Apan bisan ug gitabangan sila sa Dios, ang kadaghanan kanila wala gayod magbuhat sa husto nga makapalipay sa Dios. Tungod niini namatay sila ug ang ilang mga patayng lawas nagkatag didto sa kamingawan.

⁶ Kadtong mga nahitabo kanila nagpasidaan kanato aron dili kita magtinguha sa pagbuhat ug mga daotan sama sa ilang gibuhat.

⁷ Ayaw kamo pagsunod sa gihimo sa uban kanila nga nagsimba sa mga dios-dios. Kay sumala sa Kasulatan, “Ang mga tawo nanagkombira, nanag-inom, ug nanagsayaw sa ilang pagsimba sa dios-dios.”*

* **10:7** Exo. 32:6

⁸ Ug dili gayod kita makighilawas gawas sa kaminyoon, sama sa gibuhat sa uban kanila. Tungod niini nangamatay ang 23,000 kanila sa usa lang ka adlaw.

⁹ Dili usab nato sundon ang uban kanila nga mihimo sa pagsulay sa Ginoo, maong gipapaak niya sila sa mga halas ug nangamatay sila.

¹⁰ Ayaw kamo pagsunod sa gihimo sa uban kanila nga nagbagulbol. Mao nga gipapatay sila sa Dios pinaagi sa Anghel sa Kamatayon.

¹¹ Kining tanan nahitabo aron masayran nato nga wala kadto ikalipay sa Dios. Ug gisulat kadto nga mga panghitabo aron sa pagpasidaan kanato nga nagkinabuhi sa panahon nga hapit na gayod moabot ang kataposan.

¹² Busa kon naghuna-huna kamo nga ang inyong pagtuo lig-on na, pagbantay kamo kay basin kon makasala usab kamo.

¹³ Walay pagsulay nga moabot kaninyo nga wala usab naabot sa ubang mga tawo. Apan kasaligan ang Dios sa iyang saad nga dili niya tugotan nga sulayan kamo labaw sa inyong maantos. Ug kon moabot ang mga pagsulay kaninyo, maghatag siyag pamaagi aron maantos ninyo kini.

¹⁴ Busa, mga hinigugma ko, ayaw gayod kamo pagsimba sa mga dios-dios.

¹⁵ Nagsulti ako kaninyo ingon nga mga tawo nga adunay salabotan. Busa timbang-timbanga ninyo ang akong gisulti kaninyo.

¹⁶ Kon magtigom kita aron sa paghinumdom sa kamatayon ni Cristo, aduna kitay giinom sa kopa nga atong gipasalamatan sa Dios, ug aduna usab

kitay pan nga atong gipikas-pikas ug gikaon. Dili ba nga pinaagi niini nakig-ambit kita sa dugo ug sa lawas ni Cristo?

¹⁷ Kitang tanan, bisan daghan, usa lang ka lawas tungod kay usa lang ka pan ang atong giambitan.

¹⁸ Tan-awa ra gud ninyo ang katawhan sa Israel. Ang mga nangaon sa mga halad nakig-ambit sa buluhaton sa halaran.

¹⁹ Buot ko bang ipasabot nga ang mga dios-dios ug ang pagkaon nga gihalad ngadto kanila adunay bili?

²⁰ Dili! Ang buot kong ipasabot mao nga ang mga gihalad sa mga tawong wala makaila sa Dios, gihalad ngadto sa daotang mga espiritu ug dili ngadto sa Dios. Busa dili ko gusto nga makig-ambit kamo sa daotan nga mga espiritu.

²¹ Dili mahimo nga moinom kamo sa kopa sa Ginoo ug sa kopa sa daotang mga espiritu. Ug dili mahimo nga mokaon kamo sa kan-anan sa Ginoo ug sa kan-anan sa daotang mga espiritu.

²² Unsa, gusto ba nato nga mangabugho ang Ginoo? Nasayod kita nga kon masuko na siya, dili gayod kita makalikay sa iyang silot.

Ang Kagawasan sa mga Tumutuo

²³ Gitugot kanato ang pagbuhat sa bisan unsa, apan dili tanan makatabang o makapalig-on sa uban.

²⁴ Ayaw kamo paghuna-huna sa kaugalingon lang ninyo nga kaayohan, kondili huna-hunaa usab ninyo ang kaayohan sa uban.

²⁵ Kan-a ninyo ang bisan unsang baligya sa baligyaanan sa karne sa walay pupangutana kon

kana gihalad ba ngadto sa mga dios-dios o wala, aron dili kamo makonsensya.

²⁶ Kay ang Kasulatan nag-ingon, “Ang kalibotan ug ang tanan nga anaa niini iya sa Ginoo.”†

²⁷ Kon adunay dili tumutuo nga mangimbitar kaninyo nga mokaon sa ila ug gusto usab ninyong moadto, kan-a ninyo ang bisan unsa nga giandam alang kaninyo sa walay pupangutana kon kana gihalad ba ngadto sa mga dios-dios o wala, aron nga dili kamo makonsensya.

²⁸ Apan kon adunay moingon kaninyo nga kanang pagkaona gihalad ngadto sa mga dios-dios, ayaw ninyo kaona tungod ug alang sa tawo nga nag-ingon kaninyo, ug aron walay konsensya nga mahasol.

²⁹ Dili ang inyong kaugalingong konsensya ang akong buot ipasabot kondili ang konsensya niadtong tawo nga nagsulti kaninyo. Karon tingalig moingon kamo, “Nganong pugngan ko ang akong gusto tungod sa konsensya sa uban?”

³⁰ Kon gipasalamatan ko sa Dios ang akong gikaon, nganong isipon man akong daotan tungod sa pagkaon nga akong gipasalamatan?”

³¹ Mao nga bisan unsa ang inyong buhaton, bisan mokaon o moinom, buhata ninyo ang tanan sa katuyoan nga madayeg ang Dios.

³² Ayaw gayod kamo pagbuhat ug bisan unsa nga mahimong kapandolan sa mga Judio o sa mga dili Judio, o sa inyong isigka-tumutuo sa Dios.

³³ Sunda ninyo ang akong gibuhat: kanunay akong nangita ug pamaagi nga matabangan ko

† 10:26 Sal. 24:1

ang tanang mga tawo sa tanan kong gibuhat. Wala ako mangita sa akong kaugalingong kaayohan kondili ang kaayohan sa uban aron maluwas sila.

11

¹ Busa sunda ninyo ako, kay gisunod ko usab si Cristo.

Ang Pagpandong sa Ulo diha sa Pagsimba

² Gidayeg ko kamo, kay kanunay ninyo akong gi-hinumdoman ug gituman ninyo ang mga gitudlo ko kaninyo.

³ Karon gusto ko nga masayran ninyo nga si Cristo mao ang ulo* sa matag lalaki, ug ang lalaki† mao ang ulo sa babaye,‡ ug ang Dios mao ang ulo ni Cristo.

⁴ Kon ang lalaki mag-ampo o magsulti sa pulong sa Dios nga adunay pandong ang iyang ulo, gipakaulawan niya ang iyang ulo nga mao si Cristo.

⁵ Ug kon ang babaye mag-ampo o magsulti sa pulong sa Dios nga walay pandong ang iyang ulo, gipakaulawan niya ang iyang ulo nga mao ang lalaki ug sama ra nga nagpaupaw siya.

⁶ Kon ang babaye dili magpandong sa iyang ulo, maayo pa nga magpaputol na lang siya sa iyang buhok. Apan tungod kay makauulaw man alang sa babaye kon siya magpaputol ug buhok o magpa-upaw, angay niyang pandongan ang iyang ulo.

⁷ Ang lalaki dili angay magpandong sa iyang ulo, kay pinaagi kaniya gipadayag ang gahom ug

* **11:3** ulo: ang buot ipasabot, “awtoridad”. † **11:3** lalaki: o bana.

‡ **11:3** babaye: o iyang asawa.

dungog sa Dios ug gibuhath siya nga kaanggid sa Dios. Apan ang babaye gibuhath sa Dios alang sa kadunggan sa lalaki.

⁸ Kay ang lalaki wala buhata gikan sa babaye, kondili ang babaye mao ang gibuhath gikan sa lalaki.

⁹ Ug wala usab buhata ang lalaki alang sa babaye, kondili ang babaye gibuhath alang sa lalaki.

¹⁰ Mao kana nga ang babaye kinahanglan gayod magpandong sa iyang ulo, aron bisan ang mga anghel masayod nga nagpasakop siya sa lalaki. §

¹¹ Apan angay usab natong hinumdoman nga sa atong pagkinabuhi diha sa Ginoo, gikinahanglan sa babaye ang lalaki ug gikinahanglan usab sa lalaki ang babaye.

¹² Kay ang una nga babaye gibuhath gikan sa lalaki, ug karon ang lalaki natawo gikan sa babaye. Apan ang tanan naggikan sa Dios.

¹³ Timbang-timbanga ninyo kini: angay ba sa usa ka babaye nga mag-ampo ngadto sa Dios nga walay pandong ang iyang ulo?

¹⁴ Natural sa lalaki nga mubo ang iyang buhok, kay makauulaw kon taas kini.

¹⁵ Apan kadunggan sa usa ka babaye ang taas nga buhok. Kay gihatagan siya sa Dios ug taas nga buhok nga pangtabon sa iyang ulo.

¹⁶ Apan kon adunay gustong mosupak niining among gitudlo, ang ikasulti ko lang mao nga wala kami laing nabatasan gawas niini. Ug mao usab kini ang gisunod sa mga tumutuo sa Dios sa bisan asang lugar.

§ **11:10** *lalaki: o iyang bana.*

*Ang Balaang Panihapon**(Mat. 26:1-29; Mar. 14:22-25; Luc. 22:14-20)*

¹⁷ Aduna koy buot hisgotan kaninyo karon ug niining bahina dili ko kamo madayeg tungod kay ang inyong panagtigom wala nagdalag kaayohan, kondili kadaotan.

¹⁸ Kay nakadungog ako nga kon magtigom kamo, nagkabahin-bahin kamo, ug medyo makatuo ako nga aduna kini pagkatinuod.

¹⁹ Tingali kinahanglan nga mahitabo kana diha kaninyo aron masayran kon kinsa gayod kaninyo ang tinuod nga tumutuo.

²⁰ Sa inyong panagtigom, dili gayod ninyo tuyo ang pagkaon sa Panihapon sa Ginoo,

²¹ tungod kay wala kamo magdungan sa pagpangaon. Ang uban kaninyo busog ug hubog na kaayo samtang ang uban gigutom.

²² Nganong dili man kamo mokaon una ug moinom didto sa inyong kaugalingong balay? Kay nianang inyong gibuhay, gipakaulawan ninyo ang mga kabos, ug lakip ang tanang mga tumutuo sa Dios gitamay ninyo. Unsa ba ang akong isulti kaninyo? Dayegon ko ba kamo nianang inyong gibuhay? Dili gayod!

²³ Mao kini ang gitudlo kanako sa Ginoo, ug gitudlo ko usab kaninyo: nga ang Ginoong Jesus, niadtong gabii nga gibudhian siya, mikuha ug pan,

²⁴ ug human niya pasalamat sa Dios, gipikas-pikas niya kini ug miingon, “Mao kini ang akong lawas nga gihatag alang kaninyo. Buhata ninyo kini sa paghandom kanako.”

²⁵ Pagkahuman nila ug kaon sa pan, gikuha niya ang kopa nga adunay ilimnon ug gipasalamatan usab niya kini, ug miingon, “Kini nga ilimnon mao ang bag-ong kasabotan nga palig-onon pinaagi sa akong dugo. Buhata ninyo kini sa paghandom kanako.”

²⁶ Sa matag kaon ninyo niining pan ug inom niining ilimnon, gimantala ninyo ang kamatayon sa Ginoo hangtod sa iyang pagbalik.

²⁷ Busa si bisan kinsa nga mokaon niining pan ug moinom niining ilimnon sa Ginoo sa pamaagi nga dili takos makasala batok sa lawas ug dugo sa Ginoo.

²⁸ Kinahanglan magsusi una ang matag-usa sa iyang kaugalingon sa dili pa siya mokaon sa pan ug moinom sa ilimnon.

²⁹ Kay kon mokaon siya ug moinom nga wala niya huna-hunaa pag-ayo ang kahulogan mahitungod sa lawas sa Ginoo, makahatag lang kinig silot sa iyang kaugalingon.

³⁰ Mao kana nga daghan kaninyo ang luyahon ug masakiton, ug ang uban gani nangamatay.

³¹ Apan kon susihon una nato ang atong kaugalingon kon ato bang nasabtan ang kahulogan mahitungod sa lawas sa Ginoo, dili kita silotan sa Dios.

³² Kon kitang mga tumutuo gisilotan sa Dios, gitudloan niya kita aron dili kita malakip sa paghukom sa mga tawo dinhi sa kalibotan.

³³ Busa, mga igsoon, kon magtigom kamo sa pagsaulog sa Panihapon sa Ginoo, paghinulatay kamo sa pagpangaon.

³⁴ Kon adunay gigutom, mokaon una siya didto sa iyang balay aron dili kamo silotan sa Ginoo tungod sa inyong gibuhat kon nagtigom na kamo.

Ang mahitungod sa uban nga mga butang, hisgotan ko na lang sa akong pag-abot diha.

12

Ang mga Hiyas nga Gihatag sa Espiritu Santo

¹ Mga igsoon, gusto ko nga masabtan gayod ninyo ang mahitungod sa mga hiyas nga gihatag sa Espiritu.

² Nasayod kamo nga sa wala pa kamo nakaila sa Dios gipahisalaag kamo aron mosimba sa mga dios-dios nga dili makasulti.

³ Busa gusto ko nga masayran ninyo nga walay tawo nga gigamhan sa Espiritu sa Dios nga makapanghimaraot kang Jesus. Ug wala puy tawo nga makaingon nga si Jesus ang Ginoo kon wala siya gamhi sa Espiritu Santo.

⁴ Aduna kitay nagkalain-lain nga hiyas, apan usa lang ka Espiritu ang gigikanan niining tanan.

⁵ Nagkalain-lain ang pamaagi sa pag-alagad, apan usa lang ka Ginoo ang atong gialagaran.

⁶ Nagkalain-lain ang gipabuhat sa Dios kanato, apan usa lang ka Dios ang naggahom kanatong tanan aron mabuhat nato kini.

⁷ Ang matag-usa gihatagan ug hiyas nga nagpakita nga ang Espiritu anaa kaniya, aron makatabang siya sa iyang isigka-tumutuo.

⁸ Ang uban gihatagan sa Espiritu ug hiyas sa pagsugilon mahitungod sa kaalam, ug ang uban gihatagan sa Espiritu ug hiyas sa pagpasabot ni-ana.

⁹ Adunay gihatagan ug dako gayod nga pagtuo ug adunay gihatagan ug hiyas sa pagpang-ayo sa mga masakiton, ug kining tanan gikan sa Espiritu.

¹⁰ Ang uban gihatagan sa Espiritu ug gahom sa paghimo ug mga milagro; ang uban, hiyas sa pagsugilon sa pulong sa Dios; ug ang uban, hiyas sa pag-ila kon ang naggahom sa usa ka tawo mao ba ang Espiritu o dili. Aduna puy gihatagan ug hiyas sa pagsulti sa uban nga mga pinulongan nga wala nila sukad matun-i, ug adunay gihatagan ug hiyas sa paghubad sa kahulogan niadto nga mga pinulongan.

¹¹ Apan usa lang gayod ka Espiritu ang naghatag niining tanan, ug giapod-apod niya kini sa matag-usa sumala sa iyang kabubut-on.

Ang Panig-ingnan Ingon nga bahin sa Usa ka Lawas

¹² Ang lawas adunay daghang mga bahin. Apan ang mga bahin niini kabahin sa usa lang ka lawas. Sama usab niini ang mga tumutuo. Bisan nagkalain-lain ang mga hiyas nga gihatag sa matag-usa kanato, kita usa lang ka lawas diha kang Cristo.

¹³ Kay kitang tanan, Judio man o dili, ulipon man o gawasnon, gibautismohan diha sa usa lang ka Espiritu aron mahimong usa ka lawas. Ug usa pud ka Espiritu ang ania kanatong tanan.*

¹⁴ Ang lawas sa tawo usa lang apan adunay daghang mga bahin.

* **12:13** *ania kanatong tanan: sa literal, gipainom kanatong tanan.*

¹⁵ Kon moingon ang tiil, “Tungod kay ako dili kamot, dili ako bahin sa lawas,” dili kana basihanang nga dili siya kabahin sa lawas.

¹⁶ Ug kon moingon ang dalunggan, “Tungod kay ako dili mata, dili ako bahin sa lawas,” dili pud kana basihanang nga dili siya kabahin sa lawas.

¹⁷ Kay kon ang tibuok nga lawas sa tawo pulos lang mata, unsaon niya pagkadungog? Ug kon ang tibuok nga lawas pulos lang dalunggan, unsaon niya pagsimhot?

¹⁸ Apan wala kita buhata sa Dios nga sama niana, kondili gipahimutang niya ang nagkalain-lain nga bahin sa atong lawas sumala sa iyang kabubut-on.

¹⁹ Kon ang lawas adunay usa lang ka bahin, dili na kana matawag nga lawas.

²⁰ Ang tinuod, daghan ang mga bahin sa atong lawas, apan usa lang gayod ka lawas.

²¹ Mao kana nga ang mata dili makaingon sa kamot, “Wala ka nako kinahanglana,” ug ang ulo dili pud makaingon sa tiil, “Wala ka nako kinahanglana.”

²² Ang tinuod, ang mga bahin sa lawas nga giisip natong luya kinahanglanon gayod nato.

²³ Ang mga bahin sa lawas nga giisip natong dili kaayo importante ato gihapong giampingan pag-ayo; ug ang mga bahin nga murag law-ay tanawon ato usab gihapong gipatahom.

²⁴ Apan dili na nato kini kinahanglang buhaton pa sa mga bahin nga matahom nang daan. Mao kini ang gibuhat sa Dios sa atong lawas, aron mahatagan ug pagtagad ug dungog ang mga bahin nga murag dili kaayo importante.

²⁵ Gibuhat sa Dios ang mga bahin sa atong mga lawas aron magtinabangay ug adunay pagtagad sa usag-usa.

²⁶ Busa kon ang usa ka bahin mag-antos, ang tanan nga bahin mag-antos sab. Ug kon ang usa ka bahin dayegon, ang tanan nga bahin malipay sab.

²⁷ Kitang mga tumutuo mao ang lawas ni Cristo, ug ang matag-usa kanato kabahin sa iyang lawas.

²⁸ Ug niini nga lawas ang matag tumutuo gi-hatagan sa Ginoo sa iyang buluhaton. Una sa tanan mga apostoles; ikaduha, mga propeta; ikatulo, mga magtutudlo; dayon ang mga naghimo ug mga milagro, mga nag-ayo sa mga masakiton, mga nagtabang sa mga nanginahanglan, mga magtatambag, ug mga nagsulti sa pinulongan nga wala nila matun-i.

²⁹ Nasayod usab kamo nga dili kitang tanan mga apostoles. Dili usab kitang tanan mga propeta sa Dios, o mga magtutudlo. Dili usab ang tanan naghimog mga milagro.

³⁰ Dili ang tanan nakaangkon ug gahom sa pag-ayo sa mga masakiton, o nakaangkon sa hiyas sa pagsulti sa pinulongan nga wala matun-i. Ug dili usab ang tanan nakaangkon sa hiyas sa paghubad sa kahulogan niadto nga mga pinulongan.

³¹ Apan paningkamoti ninyo nga makadawat kamo gikan sa Dios sa mga mahinungdanon gayod nga mga hiyas.

Ug karon itudlo ko kaninyo ang labi pang maayo sa tanan.

Mahinungdanon ang Gugma

¹ Bisan makasulti ako sa nagkalain-laing mga pinulongan sa mga tawo ug sa mga anghel, apan kon wala akoy gugma sa akong isigka-tawo, sama lang ako sa agong nga saba o piyang-piyang nga nagtagingting.

² Ug bisan makasugilon ako sa pulong sa Dios ug makasabot sa tanang tinagong mga kamatuoran ug sa tanang kahibalo, ug bisan mapabalhin ko ang bukid tungod sa akong dakong pagtuo, kon wala akoy gugma wala gayod akoy kapuslanan.

³ Bisan i-apod-apod ko pa sa mga kabos ang tanan kong mga kabtangan, ug bisan ihalad ko ang akong lawas aron sunogon,* kon wala akoy gugma, wala gihapon akoy kapuslanan.

⁴ Ang tawo nga naghigugma, mapailubon, maayo sa iyang isigka-tawo, dili masinahon, dili hambogiro o garboso,

⁵ dili bastos, dili hakog, dili ulitan, dili mad-inumtanon,

⁶ dili malipay sa daotan kondili sa matarong,

⁷ sa kanunay mainantuson, sa kanunay adunay pagsalig ug paglaom, ug sa kanunay molahutay.

⁸ Adunay kataposan ang mga pagsugilon sa pulong sa Dios, ug ang mga pagsulti sa mga pinulongan nga wala matun-i, ug ang kahibalo, apan ang gugma wala gayoy kataposan.

⁹ Kay ang mga butang nga atong nasayran ug ang atong pagpasabot sa pulong sa Dios dili pa gayod kompleto.

* **13:3 lawas aron sunogon:** sa uban nga Griego nga teksto *lawas aron makapasigarbo*.

¹⁰ Apan kon moabot na ang adlaw nga mahingpit na ang tanan mawala na ang pagkadili-hingpit.[†]

¹¹ Sa bata pa ako, ang akong pagsulti, ang akong pagsabot, ug ang akong huna-huna binata. Apan sa dihang hamtong na ako, gibiyaan ko ang binata nga paggawi.

¹² Karon mura kitag nagtan-aw sa salamin nga hanap; apan moabot ang adlaw nga maklaro gayod ang tanan. Karon tipik lamang ang atong nasayran; apan moabot ang adlaw nga masayran nato ang tanan, sama sa pagkasayod sa Dios kanato.

¹³ Tulo ka butang ang magpadayon ug kining tulo mao ang pagtuo, paglaom, ug ang gugma. Apan ang gugma mao gayod ang labing mahin-ungdanon.

14

Ang Dili Masabtan nga Pinulongan diha sa Pagsimba

¹ Busa paningkamoti gayod ninyo nga maghigugma, apan paninguhaa usab ninyo nga mahatagan kamo ug mga hiyas nga gikan sa Espiritu, labi na gayod ang pagsugilon sa mensahe sa Dios.

² Ang tawo nga nagsulti sa pinulongan nga wala niya matun-i wala nagsulti ngadto sa mga tawo kondili ngadto sa Dios, tungod kay ang mga tawo dili makasabot kaniya. Ang Espiritu mao ang

[†] **13:10** *mawala na ang pagkadili-hingpit:* siguro ang buot ipasabot, ang mga hiyas nga karon kinahanglanon sa iglesia mawala kon atua na kitang tanan sa langit.

nagpasulti kaniya, ug gisulti niya ang mga butang nga wala masayri sa uban.

³ Apan ang nagsugilon sa pulong sa Dios nag-sulti sa mga tawo aron sa pagtabang, pagdasig, ug paglipay kanila.

⁴ Ang tawo nga nagsulti sa pinulongan nga wala niya matun-i nagpalig-on sa iyang kaugalingon, apan ang nagsugilon sa pulong sa Dios nagpalig-on sa mga tumutuo.

⁵ Gusto ko unta nga kamong tanan makasulti sa pinulongan nga wala ninyo matun-i, apan mas maayo gayod kon makasugilon kamo sa pulong sa Dios. Tungod kay ang tawo nga nagsugilon sa pulong sa Dios mas mahinungdanon pa kaysa tawo nga nagsulti sa pinulongan nga wala niya matun-i, gawas lang kon mapasabot usab niya ang kahulogan sa iyang gipanulti aron mapalig-on ang mga tumutuo.

⁶ Unsa kaha ang inyong makuha, mga igsoon ko, kon moanha ako diha kaninyo ug mosulti sa pinulongan nga dili ninyo masabtan? Siyempre wala gayod! Kinahanglan aduna akoy mensahe alang kaninyo nga gikan sa Dios, o aduna akoy itambag nga kamatuoran, o aduna akoy ibalita nga pulong sa Dios, o aduna akoy itudlo.

⁷ Bisan ang mga instrumento nga walay kinabuhi sama sa plawta o gitara, kon ang pagpatingog sa mga nota dili klaro, unsaon pagkahibalo sa naminaw kon unsa ang kanta nga gitukar?

⁸ Ug bisan ang pagpatingog sa trumpeta ngadto sa mga sundalo, kon dili maklaro ang tingog walay mangandam alang sa gira.

⁹ Mao usab kini kaninyo, unsaon pagkasabot sa naminaw kanimo kon magsulti ka sa pinulongan nga dili masabtan? Sama lang nga nagsulti ka sa hangin.

¹⁰ Daghan ang mga pinulongan dinhi sa kalib-otan ug ang matag-usa adunay kahulogan.

¹¹ Apan kon dili nako masabtan ang usa ka pinulongan nga gipanulti sa usa ka tawo, ug dili usab ako niya masabtan, mga langyaw kami sa usag usa.

¹² Busa, tungod kay naninguha kamo nga makadawat sa mga hiyas nga gikan sa Espiritu, paningkamoti ninyo nga madawat ang mga hiyas nga makapalig-on sa mga tumutuo.

¹³ Busa ang tawo nga nagsulti sa pinulongan nga wala niya matun-i kinahanglan mag-ampo nga hatagan usab siya ug hiyas nga makapasabot kon unsa ang kahulogan sa iyang gipanulti.

¹⁴ Kay kon mag-ampo ako sa pinulongan nga wala ko matun-i, bisan tinuod ug nag-ampo ang akong espiritu, ang akong huna-huna dili makasabot niini.

¹⁵ Busa unsa ang angay kong buhaton? Mag-ampo ug mag-awit ako sa akong espiritu bisan dili ko kini masabtan, apan mag-ampo ug mag-awit usab ako nga masabtan sa akong huna-huna.

¹⁶ Kon magpasalamat ka sa Dios sa imong espiritu lang, ug dili kini masabtan, unsaon pag-ingon sa uban “Amen” kon wala man gani sila makasabot kon unsa ang imong gipanulti?

¹⁷ Bisan maayo ang imong pagpasalamat sa Dios, apan kon ang uban dili makasabot, dili ka makatabang kanila.

¹⁸ Nagpasalamat ako sa Dios nga makasulti ako sa mga pinulongan nga wala matun-i labaw kay kaninyo.

¹⁹ Apan sa mga panagtigom sa mga tumutuo mas maayo pa nga magsulti ako ug lima lang ka pulong nga masabtan aron matudloan ko sila, kaysa magsulti ako sa linibo ka mga pulong sa pinulongan nga dili masabtan.

²⁰ Mga igsoon, kon mahitungod niining mga butanga, dili ko gusto nga sama kamo sa bata kon maghuna-huna. Pagpakasama kamo kain-osente sa bata kon daotan maoy hisgotan. Apan kon sa paggamit sa inyong panghuna-huna, pagpakahingkod kamo.

²¹ Nahisulat sa Kasugoan nga ang Ginoo nag-ingon:

“Mosulti ako niining mga tawhana

pinaagi sa nagkalain-lain nga mga pinulongan

ug pinaagi sa mga taga-laing dapit,

apan dili gayod sila maminaw kanako.”*

²² Busa ang pagsulti sa pinulongan nga wala matun-i dili timailhan alang sa mga tumutuo kondili alang sa mga dili tumutuo. Apan ang pagsugilon sa pulong sa Dios timailhan alang sa mga tumutuo, ug dili alang sa mga dili tumutuo.

²³ Busa kon magtigom kamong mga tumutuo ug tanan kamo magsulti sa mga pinulongan nga wala ninyo matun-i, ug adunay mga nanambong nga dili tumutuo nga wala masayod kon unsay inyong gipangbuhat, dili kaha sila makaingon nga nangabuang kamo?

* **14:21** Isa. 28:11-12

²⁴ Apan kon tanan kamo magsugilon sa pulong sa Dios ug adunay motambong nga dili tumutuo nga wala masayod kon unsa ang inyong gipang-buhat, moila siya sa iyang kaugalingon nga usa ka makasasala ug masayod siya sa tinuod niya nga kahimtang.

²⁵ Madayag ang mga sekreto nga iyang gihunahuna. Unya moluhod siya nga maghinulsol ug mosimba sa Dios. Ug moingon siya nga tinuod gayod nga ang Dios anaa kaninyo.

Ang Maayong Han-ay sa Pagsimba

²⁶ Busa, mga igsoon, mao kini ang angay ninyong buhaton kon magtigom kamo, ang uban magawit, ang uban magtudlo, ang uban magsugilon sa mensahe sa Dios, ang uban magsultig pinulongan nga wala niya matun-i, ug ang uban magpasabot sa kahulogan niini. Buhata ninyo kining tanan alang sa pagpalig-on sa mga tumutuo.

²⁷ Kon adunay mosultig pinulongan nga wala niya matun-i, kinahanglan duha o tulo lang ang mosulti, apan dili magdungan, ug kinahanglan adunay magpasabot kon unsa ang kahulogan sa ilang gipanulti.

²⁸ Apan kon wala gayoy makapasabot, kinahanglan maghilom sila sa mga panagtigom ug magsulti na lang sa ilang kaugalingon ug sa Dios.

²⁹ Kon aduna kaninyoy adunay hiyas sa pagsugilon sa pulong sa Dios, tugoti ninyo nga mosulti ang duha o tulo. Ug ang uban maminaw ug magtimbang-timbang kon husto ba o dili ang ilang gipanulti.

³⁰ Kon diha sa mga naminaw adunay gihatagan sa Dios ug mensahe, kinahanglan mohilom ang nagsulti aron makasulti usab siya.

³¹ Sa ingon niini nga pamaagi, tanan kamong tigsugilon sa pulong sa Dios makapuli-puli ug sulti, aron ang tanan makakat-on ug madasig.

³² Ang tigsugilon sa gipadayag sa Dios kinahanglan magpugong sa iyang kaugalingon.

³³ Kay ang Dios wala naghatag ug kasamok kondili kalinaw.

Kon mahitungod sa mga babaye, sunda ninyo ang mga tumutuo sa tanang lugar;

³⁴ nga kon magtigom kamo, ang mga babaye kinahanglan maghilom tungod kay wala sila tugoti sa pagsulti. Kinahanglan magpasakop sila sa mga lalaki sumala sa giingon sa Kasugoan.

³⁵ Kon ang babaye adunay pangutana, didto na siya sa ilang balay mangutana sa iyang bana, tungod kay makauulaw nga ang babaye magsulti diha sa panagtigom sa mga tumutuo.

³⁶ Unsa, naghuna-huna ba kamo nga ang Pulong sa Dios nagagikan kaninyo? O kamo lang ang nakadawat niini?

³⁷ Kon aduna kaninyoy naghuna-huna nga siya tigsugilon sa pulong sa Dios o gitultolan siya sa Espiritu, kinahanglan ilhon niya nga ang akong mga gisulat kaninyo sugo gayod sa Ginoo.

³⁸ Ug kon adunay dili motagad niining akong gisulti, ayaw usab siya tagda.

³⁹ Busa mga igsoon ko kang Cristo, paninguhaa gayod ninyo nga makasugilon sa pulong sa Dios, ug ayaw ninyo pugngi ang pagsulti sa mga pinulongan nga wala matun-i.

⁴⁰ Apan buhata ninyo ang tanan sa husto ug maayo nga pamaagi.

15

Ang Bahin sa Pagkabhaw ni Cristo

¹ Mga igsoon, gusto kong ipahinumdom kaninyo ang Maayong Balita nga akong giwali kaninyo. Kini gidawat ninyo ug hangtod karon inyong gibarogan.

² Pinaagi niining Maayong Balita maluwas kamo, kon huptan ninyog maayo ang akong giwali kaninyo. Kon dili, mahimong walay pulos ang inyong pagtuo.

³ Gitudlo ko kaninyo ang labing mahinungdanon nga mga butang nga akong natun-an: nga si Jesu-Cristo namatay aron maluwas kita sa silot tungod sa atong mga sala. Ug kini sumala sa Kasulatan.

⁴ Gilubong siya ug nabanhaw sa ikatulo ka adlaw, sumala sa Kasulatan.

⁵ Nagpakita siya una kang Pedro ug unya sa uban pa sa 12.

⁶ Pagkahuman nagpakita usab siya sa kapin 500 ka mga sumusunod nga nagtigom. Ug kadaghanan kanila buhi pa apan ang uban patay na.

⁷ Nagpakita usab siya kang Santiago ug dayon sa tanang mga apostoles.

⁸ Sa kataposan nagpakita usab siya kanako. Daw sama ako sa usa ka bata nga natawo sa dili ensakto nga panahon.

⁹ Ako ang labing ubos sa mga apostoles ug dili gani ako takos nga tawgon nga apostol, tungod kay gilutos ko ang mga tumutuo sa Dios.

¹⁰ Apan tungod sa grasya sa Dios kanako, karon apostol na ako. Ug walay makaingon nga walay pulos ang grasya sa Dios kanako, tungod kay ang tinuod, mas labaw ang akong paghago kon itandi sa akong kaubang mga apostoles. Apan kana dili tungod sa akong kaugalingon, kondili tungod sa grasya ug tabang sa Dios.

¹¹ Apan walay kalainan kon ako o sila ang nagtudlo, ang mahinungdanon nga pareho ang among giwali ug pareho usab ang inyong gituohan.

Ang Pagkabanhaw sa mga Patay

¹² Kon among giwali kaninyo nga gibanhaw si Cristo, nganong ang uban kaninyo nag-ingon nga walay pagkabanhaw sa mga patay?

¹³ Kon tinuod nga walay pagkabanhaw sa mga patay nagkahulogan nga si Cristo wala usab mabanhaw.

¹⁴ Ug kon wala mabanhaw si Cristo, walay kapuslanan ang among pagwali, ug wala puy kapuslanan ang inyong pagtuo.

¹⁵ Dili lang kana, mogawas nga bakak ang among gisulti mahitungod sa Dios, kay nagsulti man kami nga gibanhaw niya si Cristo.

¹⁶ Apan kon walay pagkabanhaw sa mga patay, wala mabanhaw si Cristo.

¹⁷ Ug kon wala mabanhaw si Cristo, ang inyong pagtuo walay kapuslanan ug wala pa kamo mapasaylo sa inyong mga sala.

¹⁸ Ug magkahulogan usab nga ang mga tumutuo ni Cristo nga nangamatay na, wala usab maluwas.

¹⁹ Kon ang atong paglaom diha kang Cristo alang lang sa atong kinabuhi dinhi sa kalibotan, kita gayod ang labing makaluluoy sa tanan.

²⁰ Apan ang tinuod, nabanhaw si Cristo gikan sa kamatayon ug mao kini ang nagpamatuod nga banhawon gayod ang mga patay.

²¹ Tungod sa usa ka tawo nga si Adan ang kamatayon miabot sa tanang mga tawo. Ug tungod usab sa usa ka tawo nga si Cristo ang mga patay mabanhaw.

²² Kon tanan kita mamatay tungod sa atong relasyon kang Adan, tungod usab sa atong relasyon kang Cristo kitang tanan mabanhaw.

²³ Adunay iya-ya nga panahon ang pagkabanhaw. Ang una gayod nga nabanhaw mao si Cristo. Pagkahuman, pagbalik niya dinhi sa kalibotan, mabanhaw usab ang iyang katawhan.

²⁴ Ug dayon moabot ang kataposan. Walaon niya ang tanan nga paghari, pagdumala, ug paggahom, ug itugyan niya ang paghari ngadto sa Dios nga Amahan.

²⁵ Kay si Cristo kinahanglan pa nga maghari hangtod nga mapildi niya ang tanan nagbatok kaniya.

²⁶ Ang kataposang kaaway nga walaon mao ang kamatayon.

²⁷ Ang Kasulatan nag-ingon nga si Cristo gipahari sa Dios sa tanan.* Hinuon wala kini magkahulogan nga apil ang Dios nga maoy

* 15:27 Sal. 8:6

naghatag ug katungod kang Cristo sa paghari sa tanan.

²⁸ Kondili, kon ang tanan anaa na ilalom sa paggahom ni Cristo, si Cristo nga Anak sa Dios magpasakop usab sa Dios nga maoy naghatag kaniyang katungod sa paghari sa tanan, aron ang Dios mao na ang mogahom sa tanan.

²⁹ Adunay mga tawo nga nagpabautismo alang sa mga namatay. Unsay kapuslanan sa ilang gibuhat kon ugaling ang mga patay dili banhawon?

³⁰ Ug unsay among makuha sa kanunayng pagbutang sa among kinabuhi sa kakuyaw.

³¹ Kon unsa ka tinuod nga gipasigarbo ko kamo sa atong paghiusa kang Cristo Jesus nga atong Ginoo, mao usab ka tinuod nga giatubang ko kada adlaw ang kakuyaw sa kamatayon.

³² Nalisdan gayod ako dinhi sa Efeso, tungod kay ang mga tawo nga nagbatok kanako sama sa mabangis nga mga mananap. Busa kon ang mga patay dili banhawon, unsa may akong makuha sa mga pag-antos nga sama niini? Kon ang mga patay dili banhawon, mas maayo pa nga sundon na lang nato ang panultihon nga nag-ingon, “Mangaon kita ug mag-inom,

kay basin ug mamatay na kita ugma.”†

³³ Ayaw kamo pagtuo niana, kay kana nga panultihon panglingla‡ lang. Hinuon, tuohi ninyo ang panultihon nga nag-ingon: “Makadaot sa maayong pamatasan ang pagpakig-uban sa mga tawo nga daotan.”

† 15:32 Isa. 22:13

‡ 15:33 *panglingla*: sa uban nga binisaya *panglinla*.

³⁴ Pagtinarong na kamo ug biyai na ninyo ang pagpakasala. Gisulti ko kini kaninyo aron maulaw kamo kay ang uban kaninyo sayop ang pag-ila sa Dios.

Ang Lawas nga Nabanhaw

³⁵ Kon adunay mangutana kon unsaon pagkabanhaw sa mga patay ug kon unsang matang sa lawas ang ilang maangkon,

³⁶ ania ang akong tubag nianang tawo nga wala gayoy nahibaloan: kon magtanom kita ug usa ka binhi sa yuta, kana nga binhi madunot una ayha motubo.

³⁷ Ug bisan unsa nga binhi ang imong itanom, kon motubo na gani, lahi na ang hitsura niini kaysa dihang imo kining gitanom.

³⁸ Ang hitsura niini sumala man sa pagbuot sa Dios. Ug ang matag matang sa binhi adunay kaugalingon nga hitsura kon motubo.

³⁹ Mao man usab ang lawas sa tanang adunay kinabuhi, kay ang mga lawas dili managsama. Lahi ang lawas sa tawo ug lahi usab ang sa mga mananap, lahi ang lawas sa mga langgam, ug lahi pa gayod ang sa mga isda.

⁴⁰ Nagkalain-lain ang gibuhat sa Dios dinhi sa yuta ug didto sa langit, ug ang tanan nga iyang gibuhat matahom. Apan managlahi ang ilang katahom. Ang katahom sa mga butang didto sa langit lahi sa katahom sa mga butang dinhi sa yuta.

⁴¹ Lahi ang katahom sa adlaw, ug lahi usab ang katahom sa bulan. Ang mga bitoon aduna puy kaugalingon nga katahom. Ug bisan pa gani

ang mga bitoon aduna may nagkalain-lain nga katahom.

⁴² Ingon niana kon banhawon na ang mga patay. Ang atong lawas karon madunot, apan kon mabanhaw na, dili na gayod kini madunot bisan kanus-a.

⁴³ Ang atong lawas karon huyang ug dili maka-hatag ug dungog, apan kon banhawon na, kini mahimong lig-on ug dungganon.

⁴⁴ Ang atong lawas karon yutan-on, apan kon banhawon na, kini mahimo nang langitnon.

Tungod kay kon adunay yutan-on nga lawas, aduna puy langitnon nga lawas.

⁴⁵ Kay ang Kasulatan nag-ingon, “Ang una nga tawo nga si Adan gihatagan ug kinabuhi.”§ Apan ang ulahi nga Adan nga mao si Cristo gihatagan sa espiritu nga naghatag ug kinabuhi.

⁴⁶ Dili ang langitnon nga lawas ang nauna kondili ang yutan-on nga lawas, ug dayon mosunod ang langitnon nga lawas.

⁴⁷ Ang unang tawo nga si Adan yutan-on. Gibuhat siya gikan sa yuta. Apan ang ikaduhang tawo nga mao si Cristo gikan sa langit.

⁴⁸ Ang mga lawas nga yutan-on sama gayod sa lawas sa tawong gibuhath gikan sa yuta, apan ang mga lawas nga langitnon sama gayod sa lawas niadtong naggikan sa langit.

⁴⁹ Busa ingon nga ang atong lawas nahisama sa lawas ni Adan nga gikan sa yuta, moabot gayod ang adlaw nga ang atong lawas mahisama usab kang Cristo nga gikan sa langit.

§ 15:45 Gen. 2:7

⁵⁰ Mga igsoon, ang buot kong ipasabot mao kini: kining atong lawas nga yutan-on dili mahimo nga makapanunod sa gingharian sa Dios. Ug kining lawas nga madunot dili makapanunod sa kinabuhi nga walay kataposan.

⁵¹ Paminaw kamo kay sultihan ko kamo niini nga tinago: dili kitang tanan mamatay, apan tanan kita, ang atong lawas, bag-ohon sa Dios.

⁵² Kini kalit kaayo nga mahitabo, sama kakalit sa usa ka pagpamilok. Kay sa pagtingog sa kataposang trumpeta, ang mga patay banhawon dayon ug hatagan sa lawas nga dili na madunot. Ug kita nga buhi pa, bag-ohon usab ang atong mga lawas.

⁵³ Tungod kay kining lawas nga madunot ug mamatay kinahanglan nga ilisan sa lawas nga dili na madunot ug dili na mamatay.

⁵⁴ Busa kon kining lawas nga madunot mailisan na sa dili madunot, ug kon kining lawas nga mamatay mailisan na sa dili mamatay, matuman na ang giingon sa Kasulatan:

“Giwagtang na sa Dios ang kamatayon”*

⁵⁵ “Gipildi na ang kamatayon,
ug wala nay gahom.”†

⁵⁶ Ang kamatayon aduna lay gahom kanato tungod sa sala, ug adunay gahom ang sala tungod kay aduna may Kasugoan.

⁵⁷ Apan salamat sa Dios tungod kay pinaagi sa atong Ginoong Jesu-Cristo gihatagan niya kita ug kadaogan nianang mga butanga.

* **15:54** Isa. 25:8 † **15:55** Ose. 13:14

⁵⁸ Busa, mga hinigugma ko nga mga igsoon kang Cristo, pagpakalig-on kamo ug dili gayod matarog sa inyong pagtuo. Pagmakugihon kamo sa buluhaton nga gihatag kaninyo sa Ginoo, kay nasayod kamo nga aduna gayoy kapuslanan ang inyong mga paghago alang sa Ginoo.

16

Ang Tabang alang sa mga Taga-Judea

¹ Bahin sa inyong pagtabang sa mga tumutuo sa Judea, buhata usab ninyo ang akong gipabuhat sa mga tumutuo sa Galacia.

² Kada Dominggo, ang matag-usa kaninyo maggahin ug kantidad gikan sa inyong kinitaan. Tigoma ninyo kini aron sa pag-abot ko diha maandam na ang inyong hinabang.

³ Inig-abot ko diha ipadala ko sa Jerusalem ang mga tawo nga inyong gipili nga modala sa inyong mga hinabang ug ang akong sulat nga magpaila kanila.

⁴ Apan kon kinahanglanon gayod nga moadto usab ako didto sa Jerusalem, mouban na lang sila kanako.

Ang Hangyo ni Pablo

⁵ Molahos ako diha sa Corinto pagkagikan ko sa Macedonia, tungod kay moagi ako didto.

⁶ Ug posibleng magdugay ako diha uban kaninyo. Basin kon diha pa ako magpalabay sa tingtugnaw aron matabangan ako ninyo sa akong mga kinahanglanon sa akong pagbiyahe kon asa man ako moadto.

⁷ Dili ko gusto nga kadiyot lang ako diha. Gusto ko nga magdugay ako diha sa inyo, kon itugot sa Ginoo.

⁸ Apan karon magpabilin una ako dinhi sa Efeso hangtod sa adlaw sa Pentecostes,

⁹ tungod kay daghan dinhi ang gustong mamina sa Maayong Balita, ug nagtuo ako nga daghan ang motuo dinhi bisan tuod ug daghan ang nagbatok.

¹⁰ Kon moabot diha si Timoteo, abi-abiha ninyo siya aron dili siya mataha, tungod kay sama man usab siya kanako nga nag-alagad sa Ginoo.

¹¹ Tahora ninyo siya. Ug kon mobiya na siya diha, tabangi usab ninyo siya sa iyang mga kinahanglanon sa iyang paglakaw aron makabalik siya dinhi kanako. Magpaabot ako kaniya kuyog sa uban pa nga mga igsoon kang Cristo.

¹² Bahin sa atong igsoon nga si Apolos, gihangyo ko gayod siya nga mobisita diha kaninyo kuyog sa uban nga mga igsoon kang Cristo. Apan dili pa kuno siya makaanha karong mga panahona. Moanha siya kon adunay higayon.

¹³ Pagbantay kamo kanunay ug barogi ang inyong pagtuo. Pagmaisogon ug pagmalig-on,

¹⁴ ug bisan unsa ang inyong buhaton, buhata ninyo kini nga adunay paghigugma.

¹⁵ Mga igsoon, nasayran ninyo nga ang unang mga Cristohanon diha sa Acaya walay lain kondili si Estefanas ug ang iyang pamilya. Gihalad nila ang ilang kaugalingon sa pag-alagad sa mga tumutuo. Mao kana nga naghangyo ako kaninyo

¹⁶ nga magpasakop kamo kanila ug sa tanang sama kanila nga gahago.

¹⁷ Nalipay gayod ako sa pag-anhi nilang Estefanas, Fortunato, ug Acaico. Kay bisan wala kamo, ania sila puli kaninyo.

¹⁸ Nakahatag silag kadasig kanako ug ingon man kaninyo. Ang mga tawo nga sama kanila angayng pasidunggan.

Ang Kataposang mga Pangumusta

¹⁹ Ang mga tumutuo dinhi sa probinsya sa Asia nangumusta kaninyo.

Si Aquila ug si Priscila ug ang mga tumutuo nga nagtigom sa ilang balay nangumusta gayod kaninyo tungod kay managsama kamo nga anaa sa Ginoo.

²⁰ Nangumusta usab kaninyo ang tanang mga tumutuo dinhi.

Pagkumustahay kamo isip managsoon kang Cristo.*

²¹ Ako si Pablo, nangumusta usab kaninyo, ug ako mismo ang nagsulat niini nga pangumusta.

²² Hinaut nga silotan sa Dios si bisan kinsa nga wala mahigugma kaniya.

Ginoo, balik na!

²³ Ang grasya sa atong Ginoong Jesus mag-uban kaninyo.

²⁴ Gihigugma ko kamong tanan sa atong pagkahiusa kang Cristo Jesus. Amen.

* **16:20** Sa literal, *Pagkumustahay kamo nga adunay balaan nga halok.*

Biblica® Open Ang Pulong sa Dios Cebuano: Biblica® Open Ang Pulong sa Dios (Bible)

copyright © 2009,2010,2014,2024 Biblica, Inc.

Language: Cebuano

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Ang Pulong sa Dios™

Katungod sa pagmantala © 2009, 2010, 2014, 2024 Biblica, Inc.

Biblica® Open Cebuano Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2010, 2014, 2024 by Biblica, Inc.

Trademark Statement

“Biblica” narehistro kini nga tatak sa United States Patent ug Trademark Office sa Biblica, Inc.

Gigamit pinaagi sa pagtugot.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc.

Used with permission.

Creative Commons license

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

You have permission to copy and distribute this Work, as long as you do not change it and you keep the title as it is. Changing or translating this Work will create a derivative work. When you publish this derivative work, you must list what changes you have made where people can see them, such as on a website. You must also show where the original Work is from: “The original Work by its copyright holders is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Open Ang Pulong sa Dios™

Katungod sa pagmantala © 2009, 2010, 2014, 2024 Biblica, Inc.

Biblica® Open Cebuano Contemporary Bible™

Copyright © 2009, 2010, 2014, 2024 by Biblica, Inc.

“Biblica” narehistro kini nga tatak sa United States Patent ug Trademark Office sa Biblica, Inc.

Gigamit pinaagi sa pagtugot.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc.

Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 30 Apr 2025

c7818bb0-0bb5-5253-855e-ba448a11f5a5